

V niektorých krajinách sveta je aj v 21. storočí samozrejmosťou. Na Slovensku sa rodiť v domácom prostredí „pritrafí“ pár ženám, ktoré to do pôrodnice nestihnú, keď sa ich dieťaťko vypýta na svet skôr. Avšak pribúda aj tých, ktoré si takýto pôrod doslova želajú – navzdory mienke verejnosti, okolia a často i najbližšej rodiny...

PRE & PROTI

Pôrod doma

– utópia (alebo) realita?

K tejto kontroverznej téme majú čo povedať mnohí, či už odborníci z radov lekárov, ženy ktoré sú ZA i PROTI. Dali sme preto priestor viacerým, uvedomujúc si, že konsenzus sa nám asi nepodarí vytvoriť. Ale to nebolo ani cieľom, chceli sme sa len spoločne zamyslieť nad tým, aké pozitíva a negatíva môže priniesť pôrod v domácich podmienkach mamičkám a ich deťom a do akej miery hrá v tomto rozhodovaní úlohu zákon, slobodná vôľa rodičov a morálka.

Krok dopredu alebo späť?

Pre mnohé krajiny a kultúry je rodenie detí v prirodzených podmienkach ešte stále typické. No vďaka civilizácii, ktoré prenikajú všade, majú za následok, že aj ženy, ktorých mamy a staré mamy rodili doma, si v prípade možnosti rodiť v nemocničnom zariadení alebo pôrodnom dome vyberajú túto možnosť. Dokumentárny film *Babies*, zachytávajúci narodenie a prvý rok života štyroch bábätičiek z Mongolska, Afriky, Japonska a Ameriky prekvapujúco poukazuje na to, ako mongolská žena opúšťa pred pôrodom svoju jurtu a od-

chádza rodiť do nemocnice, odkiaľ ju manžel aj s bábätkom pár dní po pôrode vyzdvihuje a odváža domov.

Trend zveriť svoje nenarodené dieťa pri jeho príchode na svet do rúk lekárov, pôrodných asistentiek a dúl je v 21. storočí všade vo svete zrejmy. No tak ako sa objavujú alternatívy v životných štýloch, stravovaní a oblekaní, má aj rodenie detí svoju alternatívu, ktorá je pre niektoré ženy návratom k prirodzenosti, no pre niektoré, žiaľ, iba snahou zaradiť sa do špecifickej spoločnosti, či vyskúšať niečo nové...

Zákon hovorí...

Na Slovensku sa už taktiež ozývajú hlasy, ktoré to podporujú. Opýtali sme sa preto na ministerstve zdravotníctva (MZ SR), čo v tomto smere hovorí legislatíva: „Je potrebné rozlišovať pôrod prekotný (prebieha neobvykle rýchlo) a plánovaný. Prekotný, t. j. spontánne prebiehajúci, ktorý trvá menej než 2 hodiny, sa môže udiť aj v prirodzenom sociálnom prostredí ženy. Žena môže porodiť sama, alebo za asistencie manžela, či inej osoby. Pri tomto pôrode nie je potrebné vyvodzovať trestno-právnu zodpovednosť voči žene alebo inej osobe, nakoľko ide o poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, resp. prvej pomoci pri pôrode. Na Slovensku sa však **neodporúča** odvádzat plánovaný pôrod v prirodzenom sociálnom prostredí ženy pre vysoké riziko vzniku náhlych komplikácií, ktoré môžu ohroziť zdravie, život ženy, aj dieťaťa. **Ak sa žena rozhodne pre plánovaný pôrod v jej prirodzenom sociálnom prostredí** (odrodí sama alebo za prítomnosti inej osoby), je to jej slobodné rozhodnutie. Ak dôjde k ohrozeniu zdravia, života jej alebo dieťaťa, **musí táto žena následne znášať všetky trestno-právne dôsledky svojho rozhodnutia.**“

V § 2 ods. 3 zákona NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, je ustanovená neodkladná zdravotná starostlivosť, pričom sa za takú považuje aj zdravotná starostlivosť poskytovaná pri pôrode. „No na Slovensku legislatívne nie je žene zakázané rodiť doma a nie je ani legislatívne ustanovené, aby rodila len v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Vychádzajúc ale z poznania, že pôrod je stav, pri ktorom môže dôjsť k ohrozeniu zdravia, života ženy alebo dieťaťa, sa už v 50. rokoch 20. stor. zaviedlo odvádzanie pôrodov v zdravotníckych zariadeniach.“

Hladinu verejnosti v ČR rozvíril nedávno súd s pôrodnou asistentkou, ktorá bola odsúdená za to, že dieťa pri pôrode doma, ktorý viedla, zomrelo. Na Slovensku pôrodné asistentky v domácom prostredí plánovane pomáhajú rodiť ženám nemôžu. Mnohé rodičky si preto prizývajú asistentky zo zahraničia alebo rodia s pomocou najbližších či samé.

Odborná pomoc aj doma?

Pri pôrodoch doma je kľúčová otázka zodpovednosti. Kto ju na seba prevezme, ak sa matke či dieťaťu niečo stane? MZ SR upozorňuje: „Lekár sa môže zúčastniť pri pôrode vedenom v prirodzenom sociálnom prostredí ženy, ak ide o poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Ak sa však zúčastní pri pôrode s tým, že si žena želá porodiť plánovane v jej prirodzenom sociálnom prostredí, preberá lekár zodpovednosť za zdravie, život ženy a dieťaťa. Ak dôjde k ich ohrozeniu, preberá plnú zodpovednosť a následne budú konať orgány činné v trestnom konaní, s vyvedením všetkých dôsledkov.“

Mnohé ženy, ktoré chcú rodiť doma, apelujú na skúsenosť z ČR, kde si ženy k pôrodu môžu privolať pôrodné asistentky alebo duly (špeciálne vyškolené ženy, ktoré poskytujú starostlivosť ženám počas tehotenstva, pôrodu, šestonedelia). MZ SR nás upozorňuje, že „pôrodná asistentka (pracujúca v zdravotníckom zariadení alebo držiteľka licencie na výkon samostatnej praxe) má kompetenciu samostatne odvádzat fyziologický pôrod, a to v zdravotníckych zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti.“ Takže doma nie...

Mgr. Ľuba Lapšanská z obč. združenia Slovenské duly však priznáva, že mamičky sa na ne so žiadosťou o pomoc pri pôrode doma obracajú aj tak často. „Každá má svoje vlastné predstavy o pôrode a obvykle sú pevne rozhodnuté porodiť v domácom prostredí. Problémom však je zabezpečiť im kvalifikovanú odbornú pomoc, takú, akú majú matky inde vo svete. Duly ale nie sú zdravotníckymi pracovníkmi, a preto nechodievajú k neasistovaným pôrodom domov, kde nie je zabezpečená zdravotnícka starostlivosť. Zakazuje to aj etický kódex nášho združenia. Tehotné ženy si preto hľadajú pôrodné asistentky zo zahraničia, najmä z Rakúska. Stretávame sa aj s prípadmi, kedy žena porodí doma sama, bez akejkoľvek odbornej pomoci, len za prítomnosti partnera. To už považujeme za hazard so životom. Podporujeme myšlienku pôrodov doma, ak sa tam žena cíti bezpečne a má zabezpečenú zdravotnú starostlivosť. Obávame sa však, že postupným a neustálym zatváraním pôrodníc a zvyšovaním počtu rodičiek už na i tak preplnených oddeleniach spejeme práve k tomu, že ženy sa budú čoraz častejšie rozhodovať pre pôrod doma, a ak sa situácia nezmení, tak pre pôrod doma bez odbornej pomoci...“

Pediatri dôverujú Synflorixu....*

*Synflorix je najpredpisovanejšou pneumokokovou vakcínou na Slovensku

Synflorix ako jediná pneumokoková vakcína môže predísť viac ako polovici prípadov pneumokokových zápalov stredného ucha

Výdaj vakcíny Synflorix je viazaný na lekársky predpis. Pred očkovaním si pozorne prečítajte písomnú informáciu pre používateľov, ktorú nájdete aj na stránke www.gsk.sk v časti Naše produkty.

Výzva za bezpečný pôrod

V Českej republike sa plánovane doma narodí ročne asi 400 detí. Vzrastajúci záujem však nenašiel podporu u tamojších zákonodarcov. **Jana Smiggels Kavková** predstavuje *Výzvu za bezpečný pôrod*, ktorá je iniciovaná Českou ženskou lobby ako reakciou na zhoršenie situácie v českom pôrodníctve. „Novoschválený zákon o zdravotných službách totiž znemožní pôrodným asistentkám poskytovať rodičkám pomoc pri pôrodoch doma. Za jeho porušenie im hrozia až polmiliónové pokuty. Ženy tak zostanú pri pôrodoch doma úplne bez odbornej pomoci.

Vo väčšine európskych krajín si rodičky môžu vybrať pôrodnice, pôrodné domy či domáci pôrod vedený pôrodnou asistentkou. Všetko im hradia zdravotné poisťovne. Každá žena by mala mať možnosť slobodnej voľby, kde a ako privedie na svet svoje dieťa. Toto právo garantuje ústava i mnohé medzinárodné zmluvy. Našou výzvou chceme doceliť, aby si ženy mohli samy zvoliť spôsob a miesto pôrodu a aby mohli pôrodné asistentky samostatne vykonávať svoju profesiu, aj v domácich podmienkach.“

Prvorodičkám hrozí doma až 2-krát viac komplikácií

Zaujímavú štúdiu zverejnil časopis *British Medical Journal*. Lekári do nej zaradili 65 000 Britiek – zdravých, s bezproblémovým priebehom tehotenstva. Konštatujú pritom, že pôrody sú v Británii bezpečné a vážne komplikácie akéhokoľvek druhu hrozia len jednému percentu čerstvo narodených detí. Zistili, že problémy, vrátane úmrtia dieťaťa, sa u prvorodičiek najčastejšie vyskytujú pri domácom pôrode – tam sa komplikácie objavujú až v 9,3 % prípadoch. Najlepšie výsledky majú pôrodné domy, kde má komplikácie 4,5 % rodičiek, v nemocnici hrozí nebezpečenstvo pri 5,3 % pôrodov.

Je rozhodujúci aj názor partnerov, širšej rodiny? A čo by na to povedalo samotné dieťa? Kto by ho dojíčal a vychovával, ak by matka musela do väzenia...? Množstvo otáznikov pre mamičky rodiace doma neprestane pribúdať ani roky po pôrode... Pretože v tomto prípade môže jedno rozhodnutie zmeniť celý život, a to nielen matke a jej dieťaťu, ale aj celej rodine.

„Doma sme rodili plánovane a zopakovali by sme si to...“

potvrdilo nám sverne 6 mamičiek, ktoré sme požiadali o vyjadrenie.

Pôrod je intímna vec

Mirka (28 r.) priviedla svoju 9-mesačnú dcéru **Julianku** na svet za pomoci manžela a kamarátky.

Dôvodov pre tento krok bolo viacero. Hovorí: „Chcela som svoje bábätko mať pri sebe nepretržite a chcela som neriadený a neasistovaný pôrod. Nemala som žiadne komplikácie. Podľa mňa je pôrod prirodzená vec a žena je na to stvorená, aby priviedla na svet dieťa. Je to intímna vec matky, dieťaťa a otca a nikto by to nemal urýchľovať, určovať podmienky, pretože sa môže narušiť prirodzený priebeh a následky sú často fatálne. O priebehu a tempe pôrodu rozhoduje dieťa a je potrebné, aby sa s ním matka zosúladiť. Na to treba trpezlivosť a priestor pre ženu. U mňa trval pôrod viac ako 15 hodín a bol krásny, harmonický, pokojný, bezbolestný, plný energie (nie vyčerpanosti).“

Mirkinu dcérku prišla po narodení do hodiny skontrolovať pediatrička, ktorá im fandila. Gynekológ prišiel asi do 2 hodín a odporučil Mirke ošetrovanie v nemocnici z dôvodu popôrodného poranenia. V nemocnici ju najskôr odmietli prijať, ale napokon ju ošetrili. Z narodenia svojej dcérky má vysoko pozitívne dojmy a na otázku, či by sa opäť rozhodla rovnako, hovorí: „Áno, kedykoľvek, kdekoľvek, hlavne v kruhu najbližších a pokojne aj hneď.“

Nenechám so sebou zametať

Lucia (29), porodila svoje prvé dieťa v nemocnici, no druhé doma – plánovane.

Počas prvého pôrodu jej prekážal prístup personálu. Keď čakala druhé dieťa, nenašla dôvod, prečo ísť do pôrodnice. „Nie som chorá, ani nevojprávnna, aby som so sebou nechala zametať tak, ako to robia v pôrodniciach...“ konštatuje Lucia a pokračuje: „Moja spádová pôrodnica má mieru cisárskych rezov okolo 40 % a mieru pôrodov s komplikáciami vyše 60 %. Domáce pôrody vykazujú mieru komplikácií pod 10 %! A viem, koľko postihnutých je práve vďaka pochybeniu lekárov pri pôrode. Pôrod doma mi pripadal bezpečnejší než v pôrodnici.“

Lucia na Slovensku nenašla pôrodnú asistentku ochotnú prísť k pôrodu doma. Možnosť zavolať si ju z Rakúska a Maďarska padla kvôli jazykovej bariére, z Čiech bola veľmi drahá. Rodila preto iba s manželom. Chodila do poradne, mala podrobnejšie ultrazvuky kvôli prípadným chybám bábätka, pre ktoré by rodila v nemocnici. Pôrod prebehol bez problémov, no nie ľahko. „Je úžasné pozorovať svoje telo, ktoré pôrod dokonale zvláda. Bábätko chytil manžel do rúk, malo pupočnú šnúru okolo krku, ale to je bežné. Uložila som si ho na seba, poprikryvali sme ho a počkali, kým sa prisaje a nadojčí. Placentu som porodila asi do 2 hodín.“

Kvôli Rh inkompatibilite potrebovala dostať do 24 hodín injekciu, a tak sa vybrali do pôrodnice aj s bábätkom. No lekári na nich zavolali políciu... „Čakali sme to, mali sme so sebou rôzne časti zákonov i vyjadrenie ministerstva zdravotníctva. Policajti usúdili, že sme v práve. Lekári boli odporní, ale zhodnotili, že dieťa je zdravé, mňa netreba šiť, počkali sme na výsledky krvi, dostala som injekciu a na reverz sme odišli domov aj s bábätkom.“ A čo budúcnosť v jej prípade? „Nemocnica ani náhodou, pôrod je výnimočný, zažijete ho len párkrát, tak prečo si ho nechať kaziť ľuďmi, ktorí sa správajú nevhodne?“

Chcela som minimalizovať zásahy

Z prvého pôrodu v nemocnici mala traumou aj Ivana (29), mama 6-ročného Mareka a 7-mesačnej Hanky, a to kvôli násiliu v druhej dobe pôrodnej a separácii od syna. Druhýkrát bola jej voľba jasná.

„Týždeň po vypočítanom termíne som sa v noci zobudila na kontrakcie, zavolať som rakúskej pôrodnej asistentke, s ktorou som si vopred objasnila svoje predstavy. Za 2 hodiny dorazila, vyšetrila ma (v širokom podpore, nie na chrbte s nohami hore), popočúvala ozvy. Nakoniec som porodila v polohe na štyroch, pôrodná asistentka zachytila dcérku, odtočila jej pupočnú šnúru z krku a položila ju ku mne. Najbližšie 2 hodiny som ju nedala z ruky... Na mojom nahom tele bola prakticky nepretržite aj ďalšie dni potom...“ zveruje sa nám so svojimi pocitmi. Pôrodná asistentka bola skontrolovať Ivanu i dcérku aj na druhý deň. Všetko bolo v poriadku, a tak stačilo, že dohodnutý pediater dcérku pozrel na 4. deň, Ivana bola u gynekológa po šestonedeli.

Za najväčšie plusy domáceho pôrodu pokladá minimalizáciu zásahov. „Čítala som, že na pôrode pracujeme ja a dieťa, každý ďalší je tam len pre istotu a čím je jeho vstup menší, tým lepšie (okrem otca dieťaťa, príp. starších súrodencov – záleží od charakteru vzťahov). Obzvlášť som si užila dni po pôrode, nevyčerpávala ma prítomnosť ľudí, procedúr a vyhovovalo mi aj to, že tu neboli ďalšie „záračné batôžky“, len ten môj.“ Ivanin manžel si ako Luciu našťudoval literatúru a bol aj na stretnutiach s pôrodnou asistentkou a vnímal Ivaninu odhodlanosť. „Moja mama a svokra s tým boli uzrozumené, ako aj ostatné okolie, vrátane matriky. Pri vyšetreniach dcéry bol argument prítomnosti asistentky pri pôrode dostatočný. Aj preto, ak by nám to umožňoval zdravotný stav, rodím doma zasa.“

Plesové črievičky tohto roku asi nepretancujem, ale mamou som na jednotku

Nutrilon je najobľúbenejšia značka dojčenského mlieka medzi dopytovanými slovenskými pediatrami¹, a to predovšetkým vďaka podpore správnej funkcie imunitného systému.* Zároveň sú mlieka Nutrilon tiež najobľúbenejšie medzi slovenskými mamičkami.²

¹Prieskum spoločnosti TNS AISA medzi 208 slovenskými pediatrami, apríl–máj 2011,

²Na základe najväčšieho predaného objemu dojčenských mliek za rok 2010, ACN + IMS dáta

NUTRILON JE IBA JEDEN

*Nutrilon obsahuje unikátnu zmes oligosacharidov a vitamíny A, C a D. Tieto vitamíny prispievajú k správnej funkcii imunitného systému. Obsah vitamínov zodpovedá povinným legislatívnym požiadavkám na dojčenskú výživu. Dôležité upozornenie: Dojčenie je najprírodzenejší spôsob výživy dojčiat. Spôsob použitia a ďalšie informácie na obaloch a webových stránkach. Potravina na osobitné výživové účely.

V nemocnici áno, ale...

„Zodpovednosť som bola pripravená niesť sama, no modlila som sa, aby všetko dopadlo dobre,“ hovorí **Martina (32)**, 1 dcérka.

Rodila s pôrodnou babičkou. A hoci sa malá narodila 2 týždne pred termínom, všetko bolo v poriadku. Dcéčka bola skontrolovaná pediatričkou, Martina neskôr gynekológom. „Mala som vieru, že som schopná porodiť dieťa doma, to je dosť dôležité. Mala som pocit bezpečia, kludu a pohody – čo podľa mňa pomohlo zabezpečiť dobrý priebeh pôrodu. Nemusela som rodiť na gynekologickom kresle, mohla som kričať, plakať, ako som chcela.“ Martinin partner mal strach, bol pripravený na odchod do nemocnice, ale postaral sa o všetko potrebné. Blízka rodina jej to vyhovoriť nedokázala.

Martina by však pokojne rodila aj v nemocnici, „ale za takých podmienok, ako doma – to znamená, že si môžem vytvoriť atmosféru, akú chcem, môžem mať pri sebe ľudí, ktorých chcem, rodiť napr. s doulou a iba ak by bolo nutné, zasahoval by zdravotnícky personál.“

Byť neoddelená od bábätká

To si najviac priała **Magdaléna (36)**. Prvé dve deti rodila v pôrodnici a chcela aj tretie, ale po tom, čo jej neschválili pôrodný plán, sa rozhodla inak.

„Chcela som si vychutnať pôrod vo vlastnej rúžii, bez toho, aby mi niekto vrel, čo mám robiť, ako dýchať...“ Prekážalo jej, že pri prvých dvoch deťoch ich nemala po narodení pri sebe hneď. Inšpirovala ju kniha *Bonding, pôrodná radosť. „Dieťa patrí k matke – zdravé či choré, živé či mŕtve, – dieťa patrí k rodičom.“* „Podpora bondingu má prínos pre imunologickú, fyziologickú, psychologickú a emocionálnu zložku vývoja človeka. Čím viac dieťa a matku vo vzájomnom kontakte podporíme, tým viac im uľahčíme štart do života a následné, neraz neľahké situácie spojené s výchovou,“ podotýka. Pôrod prebiehal prirodzene. „Bolo to hladké, silné, plodová voda praskla tesne pred narodením sa hlavičky. Keď išla hlavička, cí-

tila som veľkú radosť, po jej vyjdení som ju hladkala, bol to najsilnejší moment pôrodu. Samotný pôrod trval cca 8,5 hodín. Bábo bolo pokojné, neplakalo veľmi, prisalo sa, odišla placenta, ktorú moja sprievodkyňa skontrolovala. Nemala som žiadne problémy, a to som pri prvých dvoch pôrodoch bola nastrihnutá.“ Ak by ju čakal ďalší pôrod, zvažovala by svoj zdravotný stav i dieťatka. „Pri akejkoľvek pochybnosti by som šla do nemocnice. Rodiť doma nie je hrdinstvo, každý si to musí zväziť. Aj v pôrodnici sa dá rodiť s pôrodnou asistentkou, zaujímavá možnosť by bol ambulatný pôrod a pôrodný dom. Priała by som všetkým ženám naozaj prežiť, že máme dar a schopnosť porodiť dieťatko...“

Maximálne som sa pripravila

Tvrdí **Saša (26)**, mama 4,5-ročného **Nia**, 3-mesačnej **Nairy**. Pri prvom pôrode mala pôrodnú asistentku a babicu, druhý s manželom absolvovali sami.

„Tehotenstvo nie je choroba a pôrod nie je úraz. Nevidela som dôvod deliť sa o tento hlboko intímny zážitok s neznámymi ľuďmi v nemocnici...“ priznáva Saša a pokračuje: „Príroda je neprekonateľná, ženské telo je schopné porodiť tak, ako milovať sa, jesť, dýchať... Pokiaľ sa do pôrodu nezasahuje, všetko prebieha, ako má. Problém nastáva zásahmi zvonku v pôrodnici. Tomuto som sa chcela vyhnúť. Maximálne som sa pripravila.“

Verí tomu, že to, ako sa dieťa narodí, má vplyv na celý jeho život. A taktiež to, ako mamička porodiť, ovplyvní jej vzťah k dieťatku, aj k sebe samej. Prvým pôrodom ju sprevádzala pôrodná asistentka a babica. Druhý si s manželom

vychutnali sami. „Dieťatko sa rodilo o polovicu kratšie – 7 hodín. Po otvorení na druhú zatlačenie vyšla hlavička, na ďalšie vykĺzlo telíčko. Po hodinke sa odlúčila placenta, potom manžel podviazal pupočník. Ani pri jednom pôrode som nemala porušenú hrádzu.“ Do 24 hodín od narodenia detí bola na kontrole v nemocnici. Rodina ju podporila a zdravotníci to rešpektovali. Aj ona je presvedčená o tom, že ak by bola počas ďalšieho tehotenstva v poriadku, rodila by tak opäť. „Prajem všetkým ženám, aby si mohli zvoliť spôsob pôrodu. Práve preto som zozbierala pôrodné príbehy a napísala knihu *Rodili sme doma* (viac na www.vnimavetehotenstvo.sk).“

Možnosť voľby

Autorka projektu **A centrum** – vedomá a aktívna príprava na materstvo a rodičovstvo (www.acentrum.eu), **MgA. Katarína Zatovičová**, pôsobí v Prahe a v Bratislave (www.a-centrum.sk), kde sa v rámci teoretických i praktických kurzov stretáva aj so ženami, ktoré sa o domáci pôrod zaujímajú.

„Pre budúcu mamičku je najdôležitejšie, aby našla bezpečné, láskyplné miesto pre privítanie svojho dieťatka na svet. Od prírody je na to určená a vybavená, aj keď sa na to v posledných rokoch zabudlo. Určite jej najväčším práním je, aby dieťa bolo zdravé a v poriadku. A preto je potrebné sa opýtať: „Prečo sú ženy, ktoré si prajú rodiť doma a väčšinou nie samé, ale s podporou kvalifikovanej pôrodnej asistentky? A ďalšia otázka znie: „Prečo im to nie je oficiálne umožnené?“ Sme súčasťou Európy. Väčšina krajín okolo nás umožňuje matkám možnosť voľby – vybrať si miesto pôrodu, pôrodnú asistentku a lekára – bez protekcie a úplatkov. Ženy môžu rodiť v pôrodnici, pôrodnom dome či doma.“

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) v r. 1996 vypracovala praktické príručky *Starostlivosť v priebehu normálneho pôrodu* a *Starostlivosť o matku a dieťa po pôrode*, ktoré jasne definujú nežiaduce úkony v priebehu pôrodného procesu i po ňom a odporúčajú tie, ktoré podporujú rodičku a dieťa, aby čo najlepšie zvládli štart do spoločného života. Z pohľadu prenatálnej a postnatálnej psychológie, ktorou sa zaoberám už 20 rokov, výskumy potvrdili, že pôrodný proces veľmi ovplyvňuje dieťa i matku – fyzicky aj psychicky, zanecháva nezabudnuteľné stopy a určuje ich ďalší vývoj, a tak je veľmi dôležité, čo sa odohráva pri pôrode a po ňom.

Obdivujem a nesmierne si vážim ženy, ktoré rodili doma, a uvedomujem si ich obrovskú zodpovednosť! Veď predsa na rodičoch záleží, ako sa rozhodnú postupovať na svojej ceste materstvom a rodičovstvom, a preto si prajem, aby v SR aj ČR mali možnosť slobodnej voľby a bola im oficiálne poskytnutá kvalifikovaná pomoc nielen v nemocničnom prostredí.“

NÁZORY ČITATELIEK:

Rodili v pôrodnici a zopakovali by si to.
Naše čitateľky argumentovali **PREČO:**

EVA: „Nešťastie nechodí po horách“

„Môj prvý pôrod bol úplne bez problémov v nemocnici po termíne, za 2,5 hodiny. Pri druhom bol plod podľa veľkosti o týždeň posunutý, tak som bola hospitalizovaná. Malý sa nakoniec vypýtal sám, no počas pôrodu zrazu začali ozvy klesať. Neprajem zažiť nikomu ten strach, keď vo vás prestáva biť srdce vášho dieťaťa... A tak sa urýchlene robil cisársky rez. Keď si predstavím, že by som rodila doma..., ten risk neodporúčam nikomu. V nemocnici je predsa tím odborníkov a majú iné možnosti. A nikto nevie, čo všetko sa môže stať.“

ZUZANA: „VŠETKO pre dieťa!“

„Nemyslím si nič zlé o ženách, ktoré sa rozhodnú rodiť doma. Možno majú zlé skúsenosti z predchádzajúceho pôrodu, ale z osobného hľadiska mi to príde sebecké. Nemyslia na dieťa, že môže mať omotanú pupočnú šnúru, zahlienené dýchacie cesty... Je predsa možné vybrať si

pôrodnicu, mať zazmluvneného lekára, manžela či inú blízku osobu pri sebe, po pôrode si zaplatiť nadštandardnú izbu, stravu, mať návštevy... A tie 4 dni v nemocnici sú ozaj krátke na to, aby som si raz vyčítala, že som neurobila všetko pre záchranu malého človečička.

Ďalšie NIE mi ako vyštudovanej etnologicke napadlo pri spomienke na terénne výskumy. Miestne cintoríny majú veľkú výpovednú hodnotu. Množstvo malých hrobčekov, ale aj spojených hrobov mám a ich deti...“

MIRKA: „...môjmu bábätku by to bolo osudné“

„Môj prvý pôrod prebehol v poriadku, s plánovanou epidurálkou, so šitím. Pri druhom, ktorý začal pohodovo, sa drobec zamotal do pupočníkovej šnúry. Zrazu tam bolo veľa ľudí, ale žiaden chaos. Všetci sa ponáhľali a každý robil niečo iné. Prebrala som sa po pár hodinách, bábätko bolo v poriadku, Apgar 10 hneď od začiatku. Manžel mi povedal, že bábo bolo von do 5 minút od rozhodnutia! Nikdy by som si dobrovoľne pôrod doma nevybrala a nikomu by som to ani neradila.“

Silver Cross®

Surf

Kočík výnimočný svojim dizajnom a prevedením. Športová a hlboká verzia. Vhodný od narodenia. Váha len 11 Kg.

Micro

Novinka roku 2012
Ľahké golfové palice.
Súčasťou striešky slnečná clona.
Päťbodové bezpečnostné popruhy, madlo a pláštenka súčasťou kočíka.

Happy Babies®

dovozca anglickej značky
Silver Cross

Našich predajcov nájdete na
www.happybabies.sk

Pred ukončením našej polemiky sme o názor požiadali dvoch lekárov, ktorí majú k tejto téme aj na základe svojich dlhoročných skúseností čo povedať.

MUDr. Katarína Maťašová, PhD.,
primárka Neonatologickej kliniky Univerzitnej nemocnice v Martine, upozorňuje na riziká pre novorodenca porodeného v domácich podmienkach bez odbornej asistencie:

„Najzávažnejší je nedostatok kyslíka (hypoxia alebo asfyxia). Najcitlivejším orgánom, ktorý je hypoxiou najviac ohrozený, je mozog. Dôsledkom je jeho trvalé a nezvratné poškodenie s možným úmrtím dieťaťa alebo trvalými následkami v podobe závažných foriem detskej mozgovej obrny. Udalosti v priebehu pôrodu, pri ktorých nastane obmedzenie prísunu kyslíka dieťaťu, nie je možné vždy vopred predvídať. Dieťa, ktoré počas pôrodu trpí nedostatkom kyslíka, nie je schopné po narodení začať spontánne dýchať, má spomalenú činnosť srdca, nereaguje na vonkajšie podnety, nepohybuje sa a je príliš bledé. V takomto prípade je možné účinným oživovaním obnoviť jeho životné funkcie a ďalšou intenzívnou starostlivosťou zmierniť následky poškodenia mozgu. Nevyhnutné je začať resuscitáciu čo najskôr, čo v domácich podmienkach bez asistencie nie je možné. Nedostatok kyslíka môže samozrejme poškodiť aj ostatné vnútorné orgány. Dlhodobější nedostatok kyslíka môže zapríčiniť úmrtie dieťaťa ešte pred narodením.

Ďalším rizikom je možnosť vzniku pôrodného poranenia dieťaťa alebo závažného, až život ohrozujúceho krvácania pri nedostatočnom podviazaní pupočníka. Okrem toho môže byť pre dieťa nebezpečná aj závažná vrodená vývojová chyba, ktorá nemusí byť zistená pred narodením. Popôrodná adaptácia dieťaťa môže byť komplikovaná aj infekciou, s ktorou sa dieťaťko narodí, pričom matka nemusí mať žiadne príznaky. Zvlášť nebezpečné sú pre dieťa baktérie – streptokoky skupiny B, ktoré veľmi často kolonizujú pôrodné cesty. Prvé prejavy infekcie sú nešpecifické a laickému pohľadu môžu ľahko uniknúť. Ak sa infekcia nelieči včas, môže byť príčinou úmrtia dieťaťa.

Vzhľadom na poznané riziká pre novorodenca nie je vhodný pôrod doma bez odbornej pomoci. Osobitne to platí v situácii, keď je tehotenstvo komplikované závažným ochorením matky alebo dieťaťa a ak je možné riziko vopred predvídať – napr. pri predčasnom pôrode, pri zistenej vrodenej vývojovej chybe dieťaťa, pri zaostávaní dieťaťa v raste, u matky liečenej na cukrovku, vysoký krvný tlak a pod.“

S domácimi pôrodmi rezonuje aj otázka materskej úmrtnosti. Medzi jej najčastejšie príčiny u nás sa radia krvácavé stavy počas pôrodu, predčasné odlúčovanie placenty a komplikácie s tým súvisiace, embólia plodovou vodou a preeklampsia.

Gynekológ a pôrodník MUDr. Peter Brediš
sa zamýšľa nad tým, prečo vlastne ženy o možnosť rodiť doma vôbec bojujú...

„Pravdepodobne preto, že domáce prostredie nie je natoľko cudzie a nepríjemné ako vykachličkovaná pôrodná sála, nemocničná izba a to, na čo je asi každá žena citlivá – nemocničné WC a sprchy. Tie ostýchavejšie sa navyše obávajú vizít, keď im lekár kontroluje popôrodné rany a stav prsníkov. Verte, milé mamičky, lekári to nerobia pre potešenie, ale aby sa presvedčili, či je všetko v poriadku.

Na druhej strane si mnohé ženy asi neuvedomujú, že pôrod sa môže v priebehu pár sekúnd značne skomplikovať. Ani najmodernejšia technika nedovolí vidieť všetko, čo sa deje v tele rodičky a čo sa deje s plodom. Občas sa stane, že sa situácia náhle zhorší a pôrod sa musí ukončiť cisárskym rezom. Pri pôrode doma to nie je možné.

Spomínam si na slová jednej staršej panej, ktorá mi prízvukovala, za akú veľkú vymoženosť kedysi považovali, že môžu rodiť v nemocnici pod lekárskeho dohľadom. Vravela: „Pán doktor, viete koľko detí a žien predtým pri pôdoch umieralo?“

Štatistiky jasne hovoria v prospech nemocničných pôrodov. Z pohľadu lekára neobstojí ani argument, aby bolo umožnené rodiť doma ženám s dobrým zdravotným stavom a s nekomplikovaným priebehom tehotenstva. Žiaľ, priebeh pôrodu a prípadné komplikácie nikto vopred nevie odhadnúť. Aj v súčasnosti končia niektoré pôrody v nemocniciach napriek úsiliu lekárov fatálne. Pri pôdoch doma by bolo takýchto smutných prípadov omnoho viac...

Skúste dať na jednu stranu váh útluné domáce prostredie, pokojne tam môžete pridať aj ostých pred lekármi, či akýkoľvek iný argument v prospech domáceho pôrodu. Na druhú stranu váh položte život a zdravie – vaše aj dieťatka. Na ktorú stranu sa váhy naklonia?“